

עמ"ת (נצרת) 23566-08-25 - אלמוג פרץ נ' מדינת ישראל

עמ"ת (נצרת) 23566-08-25 - אלמוג פרץ נ' מדינת ישראל מחוזי נצרת

עמ"ת (נצרת) 23566-08-25

אלמוג פרץ (עציר)

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

[11.08.2025]

כבוד השופט אסף זגורי

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית המשפט השלום (כב' סגנית הנשיא רותי שפילברג כהן) שניתנה ביום 29.7.25 במ"ת 11864-06-25 בגדרה הורתה על הארכת מעצרו של העורר עד לתום ההליכים בעניינו.
2. כנגד העורר הוגש בבית משפט קמא כתב אישום המייחס לו עבירות של החזקה ושימוש בסם שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים. על פי הנטען, ביום 19.5.25 החזיק הנאשם על גופו ובכיסו 2.41 גרם של סם מסוג קוקאין וכ-1.86 גרם של סם מסוג קטמין וטבליה של סם מסוכן מסוכן MDMA. בנוסף, החזיק בביתו 39 גרם של סם מסוג קוקאין, כ-28 גרם של סם מסוג קטמין וסמים נוספים. כן החזיק במשקל דיגיטלי ששימש אותו להכנה או לצריכת הסמים.
3. העורר לא חלק על קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר אך טען כי יש להורות על העברתו לחלופת מעצר ובהמלצת בית משפט קמא הסכים להיות מופנה לשירות המבחן לצרכי עריכת תסקיר מבחן בעניינו. תסקיר זה לא המליץ על חלופת מעצר ובית משפט קמא דחה העתירה לחלופת מעצר ולא מצא מקום לסטות מתסקיר שירות המבחן.
4. העורר הגיש ערר על החלטתו זו בעמ"י 39555-07-25 ובית המשפט המחוזי (כב' השופט ערפאת) קיבל את הערר תוך שקבע כי שירות המבחן נתבקש לבחון גם אפשרות של איזוק אלקטרוני ולא התייחס לכך בתסקירו. על כן נתבקש שירות המבחן להשלים תסקירו תוך בחינת אפשרות זו.
5. שירות המבחן הגיש ביום 27.7.25 תסקיר משלים קצר בו העריך כי אין בכוחו של מעצר בפיקוח אלקטרוני להוות גורם חלופי מותאם ואפקטיבי לחלופה אנושית אסרטיבית המסוגלת לזהות מצבי סיכון. שירות המבחן שב והמליץ כי תיבחן בעניינו של העורר חלופה מוסדית.

6. בית משפט קמא, לאחר דיון שנערך לפניו, החליט לעצור את העורר עד לתום ההליכים נוכח היעדר המלצה של שירות המבחן להעברתו לתנאי פיקוח אלקטרוני ואנושי כפי שהוצע על ידי העורר. טענות העורר:
7. העורר טוען כי בית משפט שגה בקביעתו כי המשמורנים המוצעים על ידי העורר לא יוכלו למלא אחר מלאכת הפיקוח וכי בנסיבות העניין לא עלה בידי העורר לסתור חזקת המסוכנות הסטטוטורית
8. לשיטתו של העורר, היה על בית משפט קמא לבחון בעצמו את חלופת המעצר המוצעת ולא להסתפק בבחינה של שירות המבחן.
9. העורר טוען, כי החלטת בית משפט קמא שמטה הבסיס תחת כל אפשרות של בחינת חלופת מעצר והרי מושכלות יסוד כי גם כאשר ישנה מסוכנות סטטוטורית יש מקום לשקול חלופה.
10. לגישת העורר פיקוח אלקטרוני ואנושי יוכל להתריע על הפרות תנאים ולהביא להטלת סנקציות מיידיות במקרה שכזה.
11. עוד נטען כי העובדה שהעורר עצור מזה כשלושה חודשים בקירוב (מאז 19.5.25) מהווה גורם מרתיע המקהה מן המסוכנות.
12. לבסוף נטען כי מדובר במקרה המתאים לשילוב בבית המשפט הקהילתי נוכח ריבוי הצרכים הטיפוליים של העורר כעולה מתסקיר שירות המבחן עצמו. שילוב שכזה במסגרת צו פיקוח מעצרים יוכל לאפשר לעורר להשתלב ביחידה לטיפול בהתמכרויות, לעבור בדיקת שתן ולהיות תחת פיקוח צמוד יותר של ערכאה שיפוטית שיקומית וכך יפחת משמעותית הסיכון הנשקף ממנו אם בכלל.
13. בדיון שנערך לפניי היום טען ב"כ העורר, כי נסיבותיו של העורר הן ייחודיות וצריכות להצדיק סטייה מהכלל של מעצר, שכן הוא לקח אחריות מהרגע הראשון שנעצר, אף במסגרת המעצר הוא פנה להליך טיפולי, הוא סובל מקשיים אחרים (נכות ובעיות משפחתיות) שמצדיקים טיפול ומעקב כוללני, דבר שיכול להיעשות בבית המשפט הקהילתי ומכל מקום אין כל סכנה של כניסת סמים למקום החלופה/איזוק המוצע על ידו בשים לב למיהות המפקחים.
14. עוד הציג ב"כ העורר שורה ארוכה של פסקי דין והחלטות המתייחסות לשחרורים לחלופות מעצר או איזוק אלקטרוני של עצורים בעבירות סמים דומות ואף חמורות יותר וביקש ללמוד גזירה שווה למקרה זה.

עמדת המשיבה:

15. המשיבה מתנגדת לערר וסומכת ידיה על החלטת בית משפט קמא.
16. לגישת המשיבה מדובר בעורר שהחזיק סמים מסוכנים וכפועל יוצא קמה כנגד חזקת מסוכנות סטטוטורית. משכך עליו היה הנטל להוכיח כיצד בתנאי פיקוח אלקטרוני או חלופת מעצר לא תעמוד חזקת המסוכנות על כנה והוא לא עמד בנטל זה.
17. המשיבה טוענת כי מדובר בעורר שנסיבותיו האישיות אינן מתיישבות עם אפשרות של פיקוח אלקטרוני ו/או אנושי לאור האמור בתסקיר שירות המבחן. כן הפנה לסוג הסמים וכמות הסמים שנתפסו אצל העורר ובביתו. נטען עוד, כי החלופה המוצעת היא באותה עיר שבה התגורר העורר. ובנוסף לכל אלה הודגש העבר הפלילי הקודם של העורר שאף הוא קשור בעבירת סמים. צירוף כל האמור יחד עם סירובו של העורר לחלופה מוסדית מבסס לשיטת המשיבה את הטענה כי לא נפל פגם בהחלטת בית משפט קמא וכי אכן מדובר במקרה המתאים למעצר עד לתום ההליכים.
18. ב"כ המשיבה הוסיף בדיון, כי לא נפלה כל טעות בכך שבית משפט קמא הסתמך על עמדת שירות המבחן ביחס למשמורנים שהוצעו על ידי העורר, שכן שירות המבחן הוא השירות המיומן והמקצועי לבחינת איכות הפיקוח האנושי המוצע.
- דיון והכרעה:
19. לאחר עיון בתסקירי שירות המבחן, בהחלטות בית משפט קמא ובחינת טיעוני הצדדים באתי לכלל דעה כי דין הערר להידחות.
20. אפתח ואציין, כי כל טיעוני הערר הועלו במסגרת הדיון שנערך בבית משפט קמא ביום 17.7.25 ובית המשפט קמא נתן דעתו לכל אחד ואחד מהם כמו גם לפסיקה שהגיש ב"כ העורר המלומד ביחס למקרים דומים. הואיל וזה מצב הדברים ולא נעלם מבית משפט קמא טיעון כלשהו והוא התייחס אליהם, מצופה היה כי העורר יצביע על פגם באופן הפעלת שיקול הדעת או טעות של ממש שמצדיקה התערבות ערכאת הערעור ולא נמצא כזה. ב"כ העורר ביקש לטעון כי הטעות של בית משפט קמא היא שלא קבע שניתן לאיין המסוכנות בפיקוח שהוצע על ידי העורר מחד גיסא ובכך שלא נתן דעתו לסיכויי הצלחת הליכי חלופת מעצר ושיקום באם יופנה העורר לבית המשפט הקהילתי מאידך גיסא. לדבריו שילוב של שני גורמים אלה תוך שהעורר יודע כי הפרת תנאים תוביל למעצרו, מאיין את המסוכנות לחלוטין.

21. כידוע, עבירות החזקת סמים שלא לשימוש עצמי מקימות עילת מעצר סטטוטורית והכלל הוא שאין להורות על שחרור לחלופת מעצר או תנאי פיקוח אלקטרוני בעבירות מסוג זה, אלא במקרים חריגים או בנסיבות חריגות (בש"פ 3812/21 תייסיר מוקלד נ' מדינת ישראל (נבו 15.6.2021)). מהם אותם חריגים? בדרך כלל מדובר על נאשם צעיר שלא נטוע בעולם הסמים, היעדר עבר פלילי (נוספות (בש"פ 8640/20 סבאח אבו קרינאת נ' מדינת ישראל (נבו 23.12.2020)). כבר כאן נעיר כי במקרה שלנו מדובר באדם בגיל 31 שנים, עם הרשעה קודמת לפני 7 שנים בעבירת שוד שהיא קשורה ככל הנראה בסמים.
22. החשש בעבירות מסוג זה הוא מפני סכנה רבה לשלום הציבור, שמא לא יהיה בחלופת המעצר כדי לאיין החשש שהנאשם יבצע עבירות סמים נוספות (בש"פ 8640/20 סבאח אבו קרינאת נ' מדינת ישראל (נבו 23.12.2020) ; בש"פ 7283/16 אלמגור נ' מדינת ישראל (נבו 27.9.2016) ; בש"פ 6554/17 יצחק נ' מדינת ישראל (נבו 31.8.2017)). אעיר בהקשר זה כי ידיעה שיפוטית כללית היא שניתן בימינו להשיג ולעשות שימוש בסמים גם מבלי לצאת מהבית ועל כן הפסיקה תרה אחר נסיבות חריגות של חלופת מעצר או תנאי פיקוח שיכולים להבטיח אי הישנות עבירות סמים בשים לב גם לקלות של אפשרות השגת והשימוש בסמים גם בתנאי חלופה.
23. החלטת בית משפט קמא ועמדת שירות המבחן קובעות כי יש צורך בנסיבות מקרה זה בהוצאת העורר מסביבת חייו הטעונה והמורכבת (ראו עמ' 8 שורה 25 להחלטה נושא הערר, שורה 4 לתסקיר המשלים מיום 27.7.25 ופסקה שלישית בתסקיר מיום 9.7.25). עם קביעה זו סבורני העורר ובא כוחו כשלו להתמודד ובעיקר בשל כך דין הערר להידחות. קביעה זו נראית נכונה בעיניי נוכח המפורט בתסקיר אודות הערכת הסיכון הנשקפת מהעורר ; הוא חווה מגיל צעיר קשיי הסתגלות על רקע מבנה אישיות פגיע. הוא נוטה להדחיק קשייו ובכך לייצר עומס רגשי ובלבול. ככזה, קרי כאדם פגיע הנוטה להדחיק ומתקשה בקבלת סיוע והכוונה וכפועל יוצא הוא מובל למעשים לא שמורים לצורך הקלה, יחד עם התלות בסמים, נשקף ממנו סיכון לא מבוטל להישנות עבירות וככל הנראה גם לשימוש בסמים. אם נוסיף על כך את משך הזמן הרב (שנים ככל הנראה) שהעורר נטוע בעולם הסמים נמצא, כי קביעות שירות המבחן אינן בעלמא, אלא ניסיון העבר הפרטני של העורר שלפנינו מבסס קביעות אלו באופן אמפירי.
24. באשר למשמורנים המוצעים מתבקשת שאלה בסיסית, אם זוהי שורת המשפחה הקרובה ביותר לעורר ואם העורר משתמש שנים ארוכות בסמים ובסמים קשים, כיצד זה אמו לא ידעה על כך? כיצד היא תדע לזהות גורמי ומוקדי סיכון וקושי שיתעוררו אצל העורר בהמשך? גם כאן נראה כי לא בכדי קבע שירות המבחן שאמו אינה מהווה דמות זמינה עבור העורר במצבים בהם הוא חווה ירידה בתפקוד ובמצבו הרגשי והיא אינה מודעת לעומק התלות שלו בחומרים ממכרים. הגיסה של העורר היא אם לתינוק רך ואינה מודעת באופן מספק למורכבות מצבו האישי והנפשי של העורר ולעומק תלותו בחומרים ממכרים. אחיו הצעיר של העורר, סיים זה עתה צו מבחן בגין הרשעתו בעבירות פליליות ועל כן כלל לא מתאים לשמש כמפקח. על כן, לא נראה כי הפיקוח האנושי די בו בנסיבות העניין להבטיח אי הישנות עבירות וסיכון הנשקפים מהעורר במקרה זה.
25. זאת ועוד, אף אם כל הנתען על ידי ב"כ העורר נכון בעניין מידת התאמת המפקחים המוצעים, עדיין בכך להתמודד עם הנתונים האישיותיים, ההתמכרותיים וההתנהגותיים של העורר עצמו!

26. כפי שקבע בית משפט קמא, מדובר בעורר שמיוחסת לו החזקה של כמות מסחרית של "סמים קשים". המסוכנות הסטטוטורית הקבועה בחוק המעצרים מבססת את הקשר הידוע בין צריכת סמים ועיסוק בסמים לבין עבירות פליליות הפוגעות קשות בשלום הציבור. כאן לא מדובר בעניין תיאורטי או "על הנייר" בלבד. מדובר בעורר שכבר הורשע בעבירת אלימות חמורה (שוד) ועל כן הוא לא מצליח לסתור את חזקת המסוכנות באמצעות החלופה המוצעת על ידו. 27. עניינו הרואות כי בית משפט קמא ושירות המבחן שמו לנגד עיניהם את עניינו, נתוניו ופרטיו של העורר הספציפי ובנסיבות חייו והערכת אישיותו והתנהגותו, קבעו את שקבעו. אני סבור שבנסיבות אלו, אין זה משנה בנסיבות אלו מה תהיה ההתרשמות של בית משפט קמא בעצמו מהמשמורנים שהוצעו על ידי העורר ועד כמה הם מגויסים או מתאימים לתפקיד הפיקוח (זאת הגם שנקבע כי רובם אינם מהווים דמויות זמינות עבור העורר, כולם אינם מבינים עד כמה עמוקים ההתמכרות והקשיים האישיותיים של העורר המובילים אותו לשימוש סם). על כן, מה שחשוב היה בנסיבות מקרה זה הוא ההתרשמות של גורמי המקצוע מהסיכון הנשקף מהעורר עצמו ובפרט הקושי המוביל אותו שוב ושוב לשימוש בסמים קשים, על פני תקופה ממושכת ובמקרים מסוימים פנייה למעשים פליליים על רקע השימוש או הצורך בהשגת הסם ו/או מימונו. התרשמות זו של שירות המבחן ושל בית משפט קמא לא נסתרה ומקובלת עלי לחלוטין. בנסיבות אלו, כבר קבעה הפסיקה, כי מקום שביט המשפט מאמץ את עמדת שירות המבחן לפיה אין בחלופת המעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני - כשלעצמם ללא תלות בטיב המפקחים - כדי למתן המסוכנות הנשקפת מהעורר, לא הייתה מוטלת עליו חובה להוסיף ולבחון באופן בלתי אמצעי את המפקחים כפי שטען העורר (ראו קביעה זהה בבש"פ 577/19 דולב נ' מדינת ישראל (נב) 27.12.2015 וכן בש"פ 7874/19 ישראל מאיר זדה נ' מדינת ישראל (נב) 8.12.2019).

28. שבתי ושקלתי טענת ב"כ העורר המבוססת על בש"פ 450/19 גנאל נ' מדינת ישראל (נב) 31.1.2019) שם נקבע כי כי לצורך בחינת החלופה הקונקרטית אין זה מספיק להסתמך על תסקיר שירות המבחן בלבד ויש להפעיל שיקול דעת עצמאי בדרך של התרשמות מהעורר. עם זאת אני סבור שזה בדיוק מה שבית משפט קמא עשה תוך הסתייעות בתסקיר אך גם בנתונים אחרים כגון העבר של העורר, סוג הסמים שצריכתם יוחסה לו, גילו וכיו"ב. בדרך כלל בית משפט לא מראיין או משוחח עם העצור במהלך הדיון בעניין בקשת הארכת המעצר ואף כאשר הדבר נעשה (אם נעשה) יש להיזהר מהטיות שיפוט שונות שעלולות לפגום בשיקול הדעת השיפוטי, מה גם שבדרך כלל בית המשפט הוא אינו גורם מקצועי היכול להתרשם מרמת ההתמכרות של אדם מסוים לסמים או מקשיי האישיות שלו שעלולים להובילו לשימוש חוזר בסמים, בוודאי לא בשיחה של מספר דקות באולם הדיונים. הערכת סיכון הינה מהלך מורכב ששירות המבחן הוא זה שאמון עליו. אין הדבר פוטר את בית המשפט מהפעלת שיקול דעת עצמאי, אך לא זה המקרה שבו נכון היה לקבוע אחרת. על כן, נכון היה בהחלט בנסיבות העניין לסמוך על התרשמות שירות המבחן שלו הכלים המתאימים לעשות כן.

29. בהקשר זה הסביר יפה בית משפט קמא מדוע לא מדובר במקרה שנכון לסטות מהמלצות שירות המבחן. כידוע על פי הפסיקה, בית המשפט יסטה מהמלצת שירות המבחן אך במקרים חריגים ובהתקיים טעמים כבדי משקל (בש"פ 7874/19 ישראל מאיר זדה נ' מדינת ישראל (נבו) 8.12.2019); בש"פ 6277/16 מדינת ישראל נ' ששון (נבו) 12.9.2016)).

30. בל נשכח כי עולה מנתוני המקרה כי לא מדובר באדם נורמטיבי שזו הסתבכותו הראשונה עם החוק. לא זו בלבד שהוא הורשע לפני כשמונה שנים בעבירות חמורות, אלא שנראה כי מדובר במי "שנטוע עמוק" בעולם הסמים ועניין זה מקשה עוד יותר על העורר לסתור את חזקת המסוכנות הסטטוטורית הנשקפת ממנו. על כך יש להוסיף את כמות הסמים וסוגם אשר נתפסו על העורר ובביתו והיעדר הנכונות מצדו לחלופה מוסדית בשל הצורך בהתערבות טיפולית אינטנסיבית הרחק ממקום מגוריו. דברים אלה מחזקים הרושם כי לא מדובר באותם מקרים חריגים המצדיקים סטייה מהכלל של מעצר עד לתום ההליכים בעבירות החזקת סמים שלא לצריכה עצמית (ראו והשוו גם בש"פ 95/21 מור משי נ' מדינת ישראל (נבו) 14.1.2021)).

31. בשולי הדברים אציין, כי שירות המבחן לא סתם הגולל על אפשרות של חלופה מוסדית ויש להצר על כי העורר אינו מבין את הצורך בטיפול שורש יסודי שהוא יוכל לקבל במסגרת שכזו. בשים לב לתלות שלו בסמים, למשך הזמן שהוא משתמש בסמים, לסוג הסמים, לעבירות נלוות, נראה כי לא מדובר שמקרה של חלופה בקהילה יתאים ולא בכדי שירות המבחן לא המליץ על אפשרות זו. משכך, גם אין מקום לטיעון בדבר קבלת החלופה המוצעת תוך שילוב העורר בבית המשפט הקהילתי.

32. נוכח כל האמור, אני סבור עוד שהגם שישנם מקרים בפסיקה כפי שב"כ העורר המלומד הציג, בהם שוחררו עצורים לחלופות מעצר בקהילה בעבירות דומות, הרי שנסיבות מקרה זה מצדיקות מעצר או לכל הפחות חלופה מוסדית (שהעורר לא הסכים לה).

33. נוכח כל האמור, אני מורה על דחיית הערר.
ניתנה היום, י"ז אב תשפ"ה, 11 אוגוסט 2025, בהעדר הצדדים.